

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb bany, dotxes i telèfon

Dr. S. GIL VERNET

METGE CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.—EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIA :: MATRIU :: VIES URINÀRIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES
Consulta de 6 a 9
BARCELONA.—Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral.—BARCELONA

Novíssim aparell para Sulfatar

Construit de COURE ROIG

El que reuneix totes les ventatges de senzillesa en el mecanisme, resistència en el material i construcció esmerada

VEURE'L ES ADQUIRIR-LO

Per a proves i detalls al seu constructor

JAUME SAGARRA, Sant Joan, 12 i 14—REUS

— VENDA I ARREGLO DE TOTS ELS SISTEMES —

Elevació de l'Evarist Fábregas

A PRESIDENT HONORARI DEL CENTRE DE LECTURA

Com anunciarem oportunament, el prop passat diumenge tingué lloc l'entrega al senyor Fábregas de l'artístic pergami en que consta la seva elevació a President Honorari de l'esmentada entitat.

A les 7 de la tarda se reuniren en el Centre la Junta Directiva i Presidents de les Juntes Seccionals, traslladant-se tot seguit al domicili del senyor Fábregas on esperava nostre bon amic, acompanyat dels que foren companys sens de Junta quan desempenyà la presidència efectiva del Centre, senyors Martra, Martín, Torrents i Serra i dels seus amics íntims i il·lustre ex diputat per Barcelona don Pere Corominas, el gran dramaturg don Ignaci Iglesias, l'Eduard Recasens, En Salvador Folch, En Salvador Almuná, el pintor Rocarol autor del pergami, el fill del senyor Fábregas nen Evarist i altres.

En Pere Cavallé, president del Centre, en breus i sentides paraules feu ofrena del pergami al senyor Fábregas, qui l'acceptà, corresponent emocionadíssim amb cordials promeses d'afecte pel Centre de Lectura. Seguidament, el secretari del Centre senyor Savé, extengué l'acta de l'entrega, que firmaren tots els presents.

Després d'una estona d'amable conversa, tots els reunits se traslladaren a l'Hotel de Londres on foren obsequiats pel senyor Fábregas amb un esplèndid àpet quina llista fou com segueix:

«Sopar que don Evarist Fábregas ofereix als elements directius del Centre de Lectura i als seus amics íntims amb motiu de l'entrega del pergami amb que dita entitat l'ha distingit.»

LLISTA

- Ostres de Marennes
- Encurtits
- Brou
- Llenguado Normanda
- Filet de badella Biarnese
- Espàrregos
- Capó del Prat
- Dolços i Fruites
- Gelat.

Vins
Sauternes de Bordeaux
Xerès González Bías i C.
«Diamante»
Marqués de Riscal
Veuve Clicot-Ponsardin
Café—Licors—Tuiacs

L'àpet se celebrà en el saló de l'Hotel de Londres. La taula, artísticament parada i adornada amb flors, fou ocupada per uns cinquanta convidats. El menú fou servit amb l'explèndidesa que acostuma el senyor Casanovas.

Després de destapat el xampany, s'aixecà a parlar

L'EVARIST FÁBREGAS

Digué que, al rebre la visita dels elements directius del Centre de Lectura, devia convidar-los a ocupar un lloc en la seva taula i que això és lo que havia fet a l'oferir-los l'àpet que estaven celebrant.

Amb l'eloqüència emocionant que té el senyor Fábregas quan és el seu cor qui parla, explicà com era d'immens l'amor que sentia pel Centre de Lectura i de la manera com aquest amor havia nascut i havia florit. Explicà amb llàgrimes als ulls, quant modest era el seu origen, com havien hagut de batallar i sofrir els seus pobres pares per a encarrijar als fills pel camí del treball i com aquells amargures de la seva infantesa i de la seva primera joventut li havien servit per a comprendre lo que és el dolor dels que pateixen i el deure en que's troben els homes de fer tot quant puguin per a esborrar la misèria social que al seu entendre, té generalment un sol origen, el de manca de cultura en les classes humils, lo que les priva d'enlairar-se i emancipar-se. Per això ell, tot just la sort li ha sigut favorable, ha pogut donar major impuls a la tasca de protecció a tota obra cultural que sempre, tota la vida, ha vingut realitzant a mesura dels seus mitjans.

Amb paraules que conmovieren fon-

dament als qui l'escoltaven, digué que sempre la seva aspiració, el seu anhel, havia sigut el d'aixecar, el de dignificar al caigut, i que si havia complert o no amb la seva consciència n'era exemple eloqüent la seva vida.

Remercià les deferències que amb ell ha tingut el Centre de Lectura, i la consideració que li dispensen homes tan eminents com don Pere Corominas, don Ignaci Iglesias que feren el sacrifici de traslladar-se a Reus per a acompanyar-lo en aquells moments de joia i acabà recomanant al seu fill Evarist que's trobava present, que sigui un home bo, digne continuador de la seva obra.

La fonda emoció que dominava a tots els presents, s'exterioritzà amb aplaudiments i cordials encaixades a l'home de cor gran i generós.

Seguidament usà de la paraula el president del Centre

EN PERE CAVALLÉ

Digué que la vida era pròdiga amb ell, per quant li permetia merèixer l'amistat i el dolç afecte d'un home com l'Evarist Fábregas amb el qui ha pogut compartir moments de dolor i de joia, però sempre moments d'emoció, que deixen solc inesborrable en l'ànima.

Recorda com un dels moments més grats, aquell del Teatre Circo en que'l record d'un passat, fongué l'esperit del Fábregas amb el seu, moment que s'ha reproduït avui, digué, al dirigir l'amic Fábregas consells al seu fill, que és una realitat i una esperança de futures bondats i tendreses.

Afegí que li era impossible expressar el seu pensament per quan l'emoció el desorientava i acabà abraçant al senyor Fábregas en representació del Centre de Lectura.

DON IGNACI IGLESIAS

L'eminent dramaturg fou rebut amb xardorosos aplaudiments.

Digué que l'anor que en Fábregas sent per Catalunya, els havia fet companys i amics orals, per a realitzar junts i cada un segons la seva posició,

la gran obra de la resurrecció del nostre Teatre Nacional. Afegí que feia poc temps que tractava an En Fábregas pero que amb el seu parlament d'avui n'hi havia prou per a conèixer-lo i estimar-lo. Qui no s'avergonyeix del seu origen modest, qui pel contrari ho té a gran orgull, i fa lo que fa en Fábregas, és un home exemplar, un home eminent car porta el pensament en el cor. En Fábregas és com el Sol, que tot just naix sabem que ell és la llum que ho ompla tot de bellesa i de bondat.

En eloqüentíssimes paragrafades acaba oferint-se an En Fábregas per a ajudar-lo en la seva magna obra social.

EN PERE COROMINAS

Fou saludat amb grans aplaudiments. Començà el seu discurs en to joios per a aixecar els esperits abatuts pels sentimentals parlaments dels que l'havien precedit en l'ús de la paraula.

Recordà un llibre anglés en el que s'hi explica que els homes dels temps passats, en les nits tenebroses, portaven una llanterna amagada sota la seva capa i que així els donava aital seguretat, aital confiança, que transitzaven tranquilament perquè sabien que a voluntat seva, traint la llanterna de sota la capa, el seu camí quedaria il·luminat. Així em recorda an En Fábregas, car ell és un home que camina amb tanta seguretat i aplom per la vida, perquè sab que porta una llanterna que irradia esplendorosa la seva llum. En Fábregas dona ànima a lo que crea. Cent homes, mil homes, diu, aixequen un castell al cim d'una muntanya, però el castell no és res, fins que per sobre d'ell hi oneja una bandera, un ideal. En Fábregas ho corona tot amb la seva bandera.

Recorda fets de la vida del senyor Fábregas, que pregonen la seva gran bondat i acaba el seu hermosíssim parlament que no sabem ressenyar, glosant una cançoneta popular que fineix dient quen o hi ha barco sense bandera i que els de Fábregas la porten ben extesa i flamejanta de gloria i d'idealitat.

Eren les 12 de la nit que acabà tan agradable festa.

Comentari de la guerra

Moments greus

Moments greus, moments crítics, els actuals, per les potències centrals. De mica en mica, tot el món es gira contra d'elles, sancionant, d'aquesta faiso, ans de que en definitiva s'estableixi, un futur equilibri de les nacions europees, en el qual sigui banit tot predomini de casta i tota ambició dinàstica.

Diem que, de mica en mica, tot el món es gira contra d'elles... És que les petites monarquies europees que resten neutrals (les bàltiques i les dugues mediterrànies) es llençarán també a la palestra? Totes tenen motius sobrats per a fer-ho. Grècia acaba de indignar-se, que ja és molt, tractant-se del feude del rei Constantí, pel torpillament d'un dels seus vaixells... I Espanya?... «Non raggonar di lora...»

Les tres monarquies bàltiques formen al nord com una mena de lliga solidament neutralitzada que per ara s'aguantava, per por del colós teuto... I pel que's refereix a Holanda, són caràcter de Estat «tampon» gairebé anàlec al de Suïça, li dona una fortalesa neutral que no és pas fàcil que s'enderroqui... Però tots aquests països, malgrat de les intrigues alemanyes, es van posant moralment al costat dels aliats, i no seria d'estranyar que en el moment de la pau formessin també llurs planys en contra de Alemanya, reclamant el dret de pendre part en la organització de la futura Europa.

Pero una cosa allunya a tots aquests neptres de intervenir en aquests moments en la lluita, i és (Suïça apart), la llur constitució monàrquica. Els reis de tots aquests països, per qüestió de principi, no poden des d'ara desconèixer els drets adquirits per les dinasties dels Hohenzollerns i dels Habsburgs, contra les quals, de fet, es pronunciaríen, si es proclamessin en guerra amb els imperis centrals, car seguint l'exemple dels Estats Units, s'haurien de declarar no pas els enemics de la nació alemanya i de ses aliades, sino de llurs dirigents. Per això resulta lògic la intervenció actual de les democracies més significades, i que per raó de la guerra submarina tenen planys contra Alemanya; i és fa difícil suposar, que per més «griefs» que d'Alemanya rebim, arribin a decidir-se a anar a la lluita les monarquies fins avui neutrals.

Una forta corrent d'opinió s'està produint en tots els pobles de la «Entente» per a no pactar amb les actuals monarquies dels grans imperis centrals. Ben clar ho ha dit el gran pensador anglés Harrison, al reclamar que al pacte de Londres de 1914 s'hi afegixin unes clàusules concebudes en els termes següents:

«Que no es faci cap negociació amb cap Hohenzollern i en cap casa regnant en Alemanya. Que se segueixi l'exemple de Bismark en 1871, al resistir-se a regoneixer cap dinastia ni cap govern de França, fins a tant que la Assamblea Nacional no hagués constituït en deguda forma un nou sistema de govern. D'aïtal faiso es faria una revelació importantíssima al poble alemany, al dir-li que la pau no és possible fins que hagi fet ço que ha fet el poble rus; es a dir, expul-

...sar tots sos tirans i tota progenie de tirania.

L'emperador tudesch vol sangrar-se en salut, concedint o prometent la llibertat del sufragi i anunciant certes reformes de caràcter democràtic... Però el poble, si bé està freturós de aitals llibertats, avui ho està més encara de pá... Ja ho deiem ahir: la guerra no és una qüestió de nervis, com preté En Hidenburg, sinó de estómac. I les qüestions de estómac no admeten dilacions. Ja fa temps que'l poble alemany té presa en fer la pau... Però avui té encara més presa en assegurar el pa de cada dia. Vet aquí on rau la veritable gravetat de la situació, pel que als imperis centrals es refereix. Militarment, n'estem convençuts. Alemany i ses aliades poden aguantar encara per molt temps... Econòmicament, és probable que ja estiguin a les acaballes...

RETALLS I COMENTARIS

«Las Circunstancias» en són nombre del passat diumenge dedica un comentari al canvi d'alcalde i fa l'elogi personal del senyor Simó encara que troba que és massa jove per al càrrec, oblidant el diari possibilista—que en això d'oblidar hi té la ma trencada sempre que's tracta de posar inconvenients i reparos al pròxim—que en la última renovació bienal de l'Ajuntament, ells, els possibilistes, disputaven la vara al senyor Sardá tinguent per candidat a l'Artemi Agudé.

I... no volem establir comparacions que sempre son enutjoses.

Per altra part el diari possibilista, és mostra tot intrigat amb la significació política del senyor Simó i diu que els qui estan al seu costat en el Consistori no tenen cap punt de coincidència amb el Govern. Però, és que ha oblidat també «Las Circunstancias» que en l'anterior bienal i durant el govern conservador foren alcaldes de R.O. els senyors Bonet i Ambrós, ambdós indefinits monàrquics, «sot» disant republicans, apoiats i sostinguts en el Consistori per altres titulats republicans? Quins punts de coincidència eren els seus, al menys aparentment, amb el govern den Dato?

Quan ens hagin posat en clar els possibilistes aqueixos extrems, allavors podrem pendre'ns en serio quant oposen al senyor Simó; per més que sempre dissentirem en allò de que la nostra conjunció patriòtica diue a quiebra política... No velom repetir la esterotipada frase del «Tenorio» perquè està en la consciència de tothom que el possibilisme és quelcom manat retirar per inactual, per no haver tingut els seus homes la virtut de la renovació que és la llei de la vida... Nosaltres, els nacionalistes, estem tant segurs de la nostra força interna que no més un somriure d'incrèdulitat i compadiment ens poden produir les agalles d'un adersari engallat pels efectes tranzitoris d'una victòria aconseguida per virtut d'una serie de factors circumstancials i passatgers.

Per cert que és molt curiós lo que està ocorreguent amb els possibilistes que com impertèrrits conreadors de la paradoxa política per manca d'idealitat, nord i guia, estan adherits a l'Assamblea republicana de Barcelona, i arreu on públicament actuen els seus homes representatius, no ja es comporten com a republicans acomodaticis que pacten amb dinàstics i carlins i reben mercès

del règim, sinó que blasmen sempre els principis nacionalistes i presenten als catalanistes com a enemics d'Espanya, explotant el tòpic del separatisme. Com se justifiquen aquests dualismes ideològics, veres antinòmies incompatibles amb la serietat, la conseqüència i la llealtat polítiques? Poden ésser admesos en l'Assamblea republicana de Barcelona, ont es fan afirmacions radicals i categòriques de nacionalisme, uns elements que en llur actuació pública es produeixen com anti-catalanistes furiosos, delators adhoc del jovent nacionalista que en la Diada de la Llengua Catalana exterioritzà el seu entusiasme victorejant a Catalunya?

Però hi ha més encara, i és el cas concret a que'ns referim avui: en la sessió última de l'Ajuntament, un regidor possibilista, el senyor Barberá, que parlà en nom dels seus correligionaris del Centre del carrer de l'Hospital, digué que considerava als catalanistes, als regionalistes, com a enemics d'Espanya. I el Centre citat i llur portaven en la premsa periòdica estan adherits a la repetida Assamblea de Barcelona, on com hem dit i repetim es fan afirmacions radicals i categòriques de nacionalisme. Toleraran els senyors Layret, Pi i Sunyer, Samblancat i tants altres entusiastes nacionalistes, que aquells elements que a Reus actuen de policia indigena delatant a nacionalistes i repudiant llur ideologia, prenguin part en les deliberacions de la Assamblea republicana convocada per la Joventut Republicana de Lleida? Si ho toleren es faran acreedors a la més dura qualificació i repudiació per part de tots els vers nacionalistes.

Digué quelcom més el senyor Barberá en la presa de possessió del senyor Simó, que «Las Circunstancias» no repara en reproduir, i es có que segueix: que ni el senyor Simó podia arribar a més ni Reus a menys. Aixó que ho digui el senyor Barberá ja excusa tota replicca i comentari i adhoc que ho digui qualsevol possibilista havent fet com feren alcalde a un Ambrós.

Crònica obrera

VISITES D'INSPECCIO

Cumplimentant una de les resolucions preses per la Junta de Reformes Socials en sa darrera reunió, els inspectors provincial i locals del treball giraren una visita d'inspecció als tallers de pirotecnia d'aquesta ciutat, aixecant les corresponents actes d'apercebiment per a que, en l'imporrogable plaç d'un mes desapareguin del radi de la població els dipòsits de material, tant elaborat com per a elaborar, que contingui algún residu de materies inflamables o explosives.

Es feren constar també, en dites actes d'apercebiment, les mides que, per a major seguretat dels obrers, han d'introduir-se en els tallers.

Ens semblen molt acertades les disposicions de l'inspecció del treball, i anc que dictades una mica tart, dignes d'elogi si no han de quedar reduïdes al simple compliment d'un acord.

I per a que aixó no sigui aixís, per a que tinguin eficacia aquestes disposicions, nosaltres ens permetem excitar el zel dels inspectors locals del treball per a que contínuament facin visites an aquells tallers, adoptant, si precis fos, actituds energiques contra els que intentin deixar incumplides les seves disposicions.

Tinguin en compte els senyors inspectors que en aquests assumptes si no

hi ha activitat i energia no's conseguiran. I pensin, ademés, que la seva responsabilitat seria molt gran si un nou sinistre vingués a augmentar la ja llarga llista.

I per a avui prou. Ens plauria que si hem de tornar a parlar de l'assumpte ho poguessim fer en termes laudatoris per a l'inspecció del treball.

ELS FUNERALS DEL Sr. SARDÁ

Els funerals del senyor Sardá han sigut de tercera classe. Ens referim, naturalment, als funerals polítics. Talment com si hagués caigut en un pou, la seva destitució no ha mogut a ningú a tributar-li cap mena d'elogi. Adhoc els seus amics en el Consistori municipal tingueren més empeny en atacar al senyor Simó que en dedicar un tribut póstum a l'amic residenciat de la cadira presidencial. Ni els seus aliats de darrera hora tingueren per aquell que els feu guanyar les eleccions, no reparant en coaccionar el cos electoral, una frase de consideració, reconeixement o afecte. Ahir mateix «Las Circunstancias», posant en practica alló de

el traidor no es menester siendo la traición pasada

es gira, com aquell qui diu, contra els conservadors per lo que els hi ha ocorregut amb l'Alcaldia que ells creien monopolitzar per in-eternum amb llur qualificació genérica de «dinásticos» lo qual no els hi ha valgut en el moment en que s'han posat en pugna amb el partit liberal en la provincia.

Decididament el senyor Sardá ha fet el més gros dels ridículs, per culpa de la seva tocuderia i manca de serietat, esperant a que el traguessin després de haver ofert la dimissió quan se li feu avinent que havia perdut la confiança del Govern. Però, que's creia el senyor Sardá? I que's creien els seus amics i aliats? Perque hi ha que sapiguer, que ni uns, ni altres, es deixaren com vulgarment se diu, cames fent tots els medis i posant en joc totes les influencies per a que el senyor Sardá no fos rellevat en el càrrec. Els Veciana i Nougués feren tot lo que estigué en la seva ma; els regidors possibilistes telegrafaren en aquell sentit al ministre de la Governació i fins l'Andreito Grau telegrafia en el mateix sentit al citat ministeri, en nom dels elements liberals de Reus!!!

El senyor López fou qui portà la veu cantant en nom dels conservadors, en la sessió de presa de possessió del senyor Simó.

Com diem, més que de dedicar un tribut a l'amic que se'n anava, o millor, que el treien, es proposà atacar al senyor Simó, demostrant que la bilis l'ofegava, que era tanta la seva contrarietat que rebossant de passió no tenia altre empeny que esgarrapar, que ferir al nou alcalde.

Però no logrà el senyor López el seu objectiu; els seus pretinguts càrrecs eren bombolles de sabó que es desfeien a l'aire i ni siquesera mereixeren els honors de la discussió. Perque, com discutir en aquestes altures, per exemple, el patriotisme dels regionalistes de quin leader es digué amb motiu de son discurs sobre l'Exposició d'industries eléctriques, que havia pronunciat el més hermós dels cants a la grandesa de la Patria? Ademés, coneguts els antecedents polítics del senyor López i el fet de que els propis «dinásticos» elegiren a senyor Simó per a vis-president del sen cassino polític, no podia de cap manera pendre's en consideració una diatriba dictada pel despit i la més pregona contrarietat personal.

Informació

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°	754.2	753.2
TERMOMETRE	Màxima Sol... 17.5	
	Ombra... 15.5	
PSICROMETRE	Mínima Sol... 4.0	
	Termòmetre ssa... 10.0	12.8
Humitat relativa de l'aire	5.9	7.2
Trnsió del vapor acuos	55.3	43.7
ANEMO	4.8	4.8
Dirrecció del vent	N.O.	N.O.
METRE Velocitat del vent	48.3	17.1
Pluviómetre	1.5	
Evaporímetre	4.7	2.5
Estat del cel	Kas	Ras

L'alcalde don Josep Simó i Bofarull reuní el dissabte passat al despatx de l'Alcaldia als representants de la premsa local oferint-los-hi la seva cooperació en quant sigui d'interés públic i redundi en bé de la població en general.

Digué el senyor alcalde als periodistes que en ell trobarien sempre un entusiasta col-laborador de llur educativa tasca i que no planyessin els mitjans de fiscaització de la cosa pública i els serveis municipals, puig estava disposat a atendre tota justa queixa i a escoltar tot noble consell.

Els periodistes sortiren molt complaents del despatx del senyor alcalde, encantats del seu falaguer i distingit tracte ensemps que reconeguts a la franca acullida que ens dispensa.

Ha mort en aquesta ciutat l'ex-regidor de l'Ajuntament N'Emili Ramón Vendrell, pare amantíssim de nostre volgut amic i company N'Enric Ramón Gallisà.

L'acte de l'enterro, verificat ahir, a la tarda patentitzà lo molt sentida que ha sigut la mort del senyor Ramón i les extenses relacions que compta la seva desconsolada familia, a tota la qual fem avinen l'expressió de nostre més sentit condol i d'una manera especial als amics Enric i Emili Ramón Gallisà per la desgracia que acaben de sofrir amb la mort del seu estimat pare, així com als germans del difunt don Ramón i don Artur.

Nostre volgut amic en Francesc Queralt, dueny de l'acreditat taller de sastretria del carrer de Monterols, 35, ens ha remés una circular, artísticament il·lustrada, participant-nos haver rebut un extens assortit de genres de la més alta novetat per a les temporades de primavera i d'estiu.

En el partit de fut-bol que se celebrà ahir en el camp del Club Sportiu entre son primer equip i el del Vilanova F. C., vencé l'equip local per 2 gols contra un del Vilanova.

Aquesta nit tindrà lloc a la Lliga Regionalista una conferència a càrrec del president de la Joventut Nacionalista de Tarragona, qui desenrotllarà el tema «La joventut catalana.—Sa missió».

Properament es celebrará un gran acte en aquesta ciutat amb motiu de la constitució d'una Delegació de la Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Evitará V. infeccions intestinals usant **AIGUA IMPERIAL**
Farmacies: Serra, Punyed, Carpa i Benet.—Droguerías: Roca i Ribas, Cozar, Epicerie.

Nostre distingit amic, l'alcalde don Josep Simó Bofarull, está rebent aquests dies nombroses i valioses felicitacions per son nomenament, havent desfilat per la Alcaldia distingides personalitats que han acudit a saludar al nou alcalde.

Ahir tarda el senyor Simó, acompanyat del secretari de l'Ajuntament, senyor Kies, feu l'acostumada visita als elements oficials; essent rebut arreu amb proves d'alta consideració i estima.

Per la nit es reuniren al despatx de l'Alcaldia els alcaldes de barri, els quals acudiren a oferir els seus serveis al nou alcalde.

El president de la Joventut Nacionalista Republicana de Barcelona, en Ricard Caballeria, vindrá pròperament a Reus a inaugurar un cicle de conferencies, desenrotllant-ne una de molt important.

Circula el rumor, no desprovist de fonament, que l'última producció de l'insigne patriarca de les lletres catalanes, don Angel Guimerá, «Jesús que torna», será promptament adaptada al cine per una important manufactura espanyola. Se diu, ademés, que ls intérprets de la pel·lícula serán els mateixos que estrenaren l'obra en el teatre de Novitats.

MAQUINES D'ESCRIBURE «SUN» PER 225 PESSETES
Esteve Massagué, Sant Llorec, 8, 3.

Davant la Comissió mixta de reclutament, se veurán avui els expedients de revisió i exenció dels pobles de Pasanant, Rojals, Rocafort de Queralt, Ferrán, Ceballá del Comtat, Senan, Solivella, Valldara, Vallfogona, Vilada i Vimbodí.

La Federació Agrícola Catalano-Balear ha publicat i en breu començarà a circular la «Lletra de convit», al XX Congrés que dita corporació celebrarà els dies 27, 28 i 29 de maig pròxim a Menorca.

En la allocució es manifesta que dita illa, que s'ha vist obligada a sortejar les més fondes crisis industrial i agrícola, podrà trobar en dit Congrés la base per a alcançar un esplendorós desenrotllo.

CASA DE CAMP
se'n desitja llogar o arrendar una en els vorans de Reus.

Per a ofertes: Dirigir-se carrer Major, 5.

Durant la última setmana s'han expedit pel port de Tarragona 4.602 vagons de ví, 308 sacs d'avellanà en crosta i desgranada, 304 bocois d'oli i set sacs d'ametlles.

Ans d'ahir diumenge se celebrá la col·lecta pública, organitzada per la premsa local i corresponsals de la de fóra, a benefici de les víctimes de l'explosió de la pirotecnia Gassull.

Es recaudaren 851 pessetes, quina cantitat passarà a engroixir la subscripció popular que ha encapsalat l'Ajuntament amb 200 pessetes.

La Banda Municipal, que figurava en la comitiva, com els cotxes de la casa Magriñá i Miró es prestaren gratuítament.

Pels guardes municipals ahir al cap al tard fou conduït al seu domicili un pobre vellet que en una caiguda que sofrí a la plaça de Prim, cantonada al carrer de Llovera, se produí una ferida al cap.

Instituto Bioterapia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
VACUNACI CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

sense aquesta marca

l'aparell NO és un GRAMÓFON CATALÈGS GRATIS

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑA - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes.

MODES

El dijous arribarà de Barcelona una modista de sombreros de senyora, hostatjada en l'Hotel de Londres, on sols preneixerà el dijous, divendres i dissabte, en quins tres dies donarà a conèixer els millors models de París.

Se realitzaran precioses reformes. Copia models DOLORS MARRUGAT.

Per a concórrer al concurs obert per l'Ajuntament per al servei de brigada i llimpesa pública i domiciliària se presentaran a Secretaria per diferents postors cinc plecs tancats.

Aquest migdia, al saó de l'Alcaldia, s'obriran davant de Notari, per a ésser adjudicat aquell servei al millor postor.

Avui en el Teatre Fortuny s'hi donarà una grandiosa sessió de cine, projectant-se la notable pel·lícula en tres serries, marca «Hispano Films», «La secta de los misterios», primer episodi, titulat «Los misterios».

Completaran el programa altres interessants pel·lícules, figurant entre elles una de la «Serie de los principales Episodios de la guerra Europea».

Banc de Reus de Descomptes i Préstams
Ens encarreguem de revisar les amortitzacions per medi dels cupons que se'ns presentin al cobro, donant avis als interessats en el cas de sortir-los algun títol amortitzat, sense assumir cap responsabilitat per aital servei.

Sebastià Vilanova López, veí de Sitges, ha denunciat amb el títol de «San Sebastián» una mina de ferro situada en el terme de Gratallops.

El dia 5 de maig pròxim se celebrarà la subasta per a les obres de reparació de la carretera de Valls a Igualada, baix el tipo de 146.523 pessetes.

Se troba vagant la plaça de veterinari-inspector de carns de Mora-la Nova.

PRÓXIMA OBERTURA
de la sastreria de
JOSEP BARRAU
Arraval de Santa Agna, 33

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

TELEGRAMES

Madrid 16

PARLANT AMB EN RUIZ JIMÉNEZ.—LA PREVIA CENSURA.

El ministre de la Governació ha dit: Ahir m'ha participat l'encarregat de la censura dels periòdics que «El Socialista», «España Nueva» i «El Día» no han presentat les galerades a la censura. Ademés, «España Nueva» tampoc havia presentat al govern civil els exemplars corresponents.

Vaig donar compte d'això al director general de Seguretat i aquest cridà la atenció del director de «El Socialista», imposà una multa de 150 pessetes al periòdic «El Día» i suspengué la publicació de «España Nueva».

El Govern lamenta lo ocorregut, però té que complir sos deures.

El periòdic «La Nación» portà aquesta matinalada a la censura dos planes solament i digué que enviaria lo que faltava, però no ho ha fet.

Crec afegí el ministre que deuen renuar-se les bones relacions entre la premsa i el Govern.

Nosaltres, amb el millor desig, deixarem reduïda la censura a petició del senyor Moya.

El senyor Soriano ha presentat quatre sol·licituts per a publicar altres tants nous periòdics.

Afegí el senyor Ruiz Jiménez, en contestació a les varies preguntes que li han irigit respecte al criteri aplicat a l'exercir la censura, que aquest s'exposa en la següent nota:

«S'han suscitat dubtes sobre el criteri que s'exerceix en determinats punts de la censura dels periòdics. A fi de que aquelles desapareixin, serà convenient declarar que aquest criteri és no permetre en aquests moments la publicació de notícies, comentaris ni judicis que puguin entorpir o atenuar l'eficàcia de reclamació amistosa que el Govern espanyol té formulada davant del Govern alemany, perquè si uns periòdics defensen la llicitud del torpedejament del «San Fulgencio» i altres posen en dupte que aquest hagi sigut realitzat per un submarí alemany, se compendrà que la argumentació de la nota espanyola pugui perdre part de la seva virtualitat.»

A preguntes dels periodistes prop de la reobertura de la Casa del Poble, contestà el ministre que això ho té de resoldre el jutge.

EL QUEFE DEL GOVERN

El comte de Romanones ha dit als periodistes que l'havien visitat a casa seva els ministres d'Estat, de Gracia i Justícia, de la Guerra i de la Governació. El ministre d'Estat li donà compte del telegrama de nostre embaixador a Londres desmentint les paraules que se atribuïxen a Lloyd George i a l'embaixador dels Estats Units, molestoses per a Espanya.

Preguntat pel fonament del rumor de que's proposa obrir el Parlament, contestà que no s'ha pensat en tal cosa.

Un periodista cridà l'atenció aprop la manera com s'exerceix la censura i a que per a uns periòdics s'emplei rigor i per a altres no.

El comte de Romanones digué que això era degut a que alguns periòdics publicaven articles sense sotmetre'ls a la censura prèvia. Això digué no pot continuar, i he resolt que la censura se exerceixi com és degut, en bé no sols dels periòdics, sino del país, donades les circumstàncies que atressem.

Acabà dient el president que el dimecres hi haurà Consell de ministres que serà prepartodi del que's retindrà el dijous al Palau sots la presidència del rei.

Imp. Sanjuán Germáns.—Reus

Màquines d'escriure

Smith Premier n.º 10

Completament noves

::: garantides :::

Última paraula en màquines d'escriure. El model núm. 10 és l'admiració del món enter. La màquina **SMITH PREMIER núm. 10** és la única que's garantitza per deu anys. Qui sigui un bon defensor dels seus interessos, no adquirirà cap màquina d'escriure, sens abans pendre a prova la **SMITH PREMIER N.º 10, visible.**

AGENT UNIC per a la venda a REUS

FRANCESC FUSTÉ, St. Llorenç, 1, 2.ª, Tel. 275

Accessoris i cintes per a màquines de tots els sistemes.—Màquines d'escriure d'altres marques reconstruïdes i aparentment noves A QUALSEVOL PREU

XOCOLATA GARCÍA

L'absoluta puresa dels seus components
acrediten que és la millor

FÀBRICA i DESPATX: carrer Castelar, 12-Reus

CAFÉS DE LES MILLORS PROCEDENCIES, TORRAT DIARIAMENT

Secció Comercial

CANVIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORRADORS DE COMERÇ DE LA PLAÇA DE REUS.

EXTRANGERS

Londres 90 dl. operacions diner
Idem xeque.
Paris idem.
Berlín idem.
Marsella vista.
Hamburg vista.

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pesetas	Opera. com.
440	Gas Reusenc.	250
615	Industrial Harinera.	500
625	Banco de Reus de Descuentos i préstams.	500
500	Obligacions Electra Reusense.	500
25	Companyia Reusense de Tranvies, S.A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense.	500
2600	Institut P. Mata.	2500
575	Institut P. Mata.	500
150	Fmpresa Hidrotòrica	369'50
520	Obligacions Manicomio Reusense.	500
	Carburos de Teruel	500
75	Pantán de Kiudecanyes.	50

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m	
» Vilafranca; » 9'38	
» 7'25 » » 9'23 e	
» 8'49 » » 13'27 m	
» 14'13 » » 17'42 c	
» 17'16 » Vilanova » 21'44 o	
» Vilafranca » 20'37	
» 21'25 » » 23'28 f	

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trab. Roda); arriba 9'23 m	
» 8'33 » » 10'36 f	
» 9'20 » » 12'47 c	
» 13'00 » » 16'15 o	
» 15'23 » » 19'24 m	
» 19'49 » » 21'53 e	

DE REUS A TARRAGONA

» 12'54 » » 13'24	
» 9'56 » » 10'30 m	
» 14'30 » » 15'00 m	
» 18'80 » » 18'35 c	
» 20'50 » » 21'34 m	

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35 » » arriba 8'10 c	
» 12'17 » » » 12'45 m	
» 16'35 » » » 17'14 m	
» 19'25 » » » 20'03 m	

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17 » » surt 9'27 » » arriba 10'37 m	
» 10'41 » » 11'19 » » 11'14 f	
» 13'17 » » 14'24 » » 14'58 c	
» 16'30 » » 18'57 » » 19'47 m	
» 19'49 » » 21'11 » » 21'47 m	
» 22'01 » » » 23'05 e	

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13 » » arriba 7'17 e	
» 6'30 » surt 7'42 » » 8'39 m	
» 7'01 » » 8'43 » » 10'19 m	
» 12'17 » » 13'11 » » 14'03 e	
» 17'27 » » 19'12 » » 20'59 m	
» 20'14 » » 20'48 » » 21'20 m	

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22 » » arriba 11'22 c	
» 13'35 » » » 20'50 m	
» 17'59 » » » 22'13 m	
» 20'30 » » » 0'22 m	

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30 » » arriba 9'46 m	
» 18'29 » » » 12'29 m	
» 11'56 » » » 20'17	
» 15 » » » 17'58 c	

LÍNIA DE VALENCIA

Surt de Salou per a Valencia
6'11—(fins a Benicarló)—9'18—11'15—
17'07—(fins a Benicarló)—0'02.

Arriben a Salou de Valencia

4'19—9'17—(procedent de Benicarló)—
15'45—18'38.

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regeix des del dia 1 d'Abril de 1917

Sortides de Reus (Arraval Robuster)	Sortides de Salou
Tren n.º 26 a les 7'55	Tren n.º 25 a les 9'15
» 12 » 15—	» 1 » 16—
» 36 » 17'05	» 35 » 18'40

En els diumenges i dies festius s'expandiran bitllets d'anada i tornada a 0'60 valeders per al retorn per tot el dia de sa expensió i en tots els trens.

Gran Servei de Carruatges

De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES	
MONTRUIG	REUS
5 i mitja	7
9 i mitja	9 i mitja
12 i mitja	15 i mitja
17 i mitja	17 i mitja

PUNTS DE PARADA:
A Montroig, Casa Sabaté.
A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.
Dit servei començarà el 1 març de 1917

EI CAS MES SENZILL DE TOS;
el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.
ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,
UN PAQUET SOLT: 10 CÈNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme emobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'im-potent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

Nova làmpara estrangera
Làmpara Nitrógen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia lluminica : Consum veritat : Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS D'ELECTRICITAT I A VOSTRES ELECTRICISTES
Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:
Plutarc Teixidó. - Carme, 35. - Barcelona
Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, n.º 35 (prop. de les Rambles). - BARCELONA
Representant en aquesta provincia **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Elies, 2, 2.ª, 1.ª - REUS

Abans de comprar cap trajo fixe-u-vos en els aparadors de la

Sastreria Queralt

La casa millor assortida de Reus

MONTEROLS, 35

«Bar Americano»

Arraval de Robuster, núm. 26

ES EL BAR PREDILECTE DEL PÚBLIC

CAFÉ PAMPA

EL MÉS AGRADABLE I DIGESTIU

LICORS DE TOTES CLASSES

ESMERAT SERVEI

MAGÍ SOLER
REUS

Sabó CARAGOL

El millor per a rentar roba
50 CÈNTIMS PASTILLA

Diposit. Antiga Casa Coder, Plaça de la Constitució, 16

VENDA:

- MAGÍ MARTÍ, Llovera, 41
- MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32
- ANTON PORQUERAS, Font, 1
- DANIEL BARRULL, Estrella, 2
- SEBASTIÀ PAMIES, Sol, 13
- ANGEL OFICIAL, plaça del Rei
- PERE MARTI, Raseta de Sales, 12
- JO QUIM LLORENS, Plaça Castell.
- TOMÁS HORTONEDA, Portal de Jesús

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

DECORACIÓ MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajos per a nens

Portal de Jesús, 1. - REUS

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estació).
REUS
Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria
Arraval, Santa Agna, 15

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim REUS

Venda d'Espardenyes

DE TOTES CLASSES

Manuel Parisí

Carrer Jesús, REUS

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

TINTORERIA de

MANUEL CIBIACH

Se renta i teyeix tota classe de roba. - S'up-llitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS